

DORASTANIE W ZASTĘPCZEJ MIŁOŚCI

Wiele osób marzy o posiadaniu dziecka. Wyobrażamy sobie jak będziemy je pielęgnować, dbać o nie, wychowywać. Gdy już zostajemy rodzicami, staramy się robić to dobrze; owszem popełniamy pewne błędy, ale szybko na drodze refleksji, naprawiamy je. Oddajemy dziecku serce, dobroć, czas. To sytuacja idealna. Niestety znajdują się też tacy, którzy nie potrafią a czasem nawet nie chcą odpowiednio zabezpieczyć dobra najmłodszych.

Niektóre rodziny biologiczne, ze względu na swoje dysfunkcje, wyrządzają wiele krzywd swoim pociechom – czasem nie jest to działanie intencjonalne, po prostu lepiej nie potrafią. Ze względu na fakt, że dziecko nie jest w stanie obronić się samo i nie może w takiej sytuacji samodzielnie podejmować decyzji sąd w jego imieniu ogranicza lub zawiesza rodzicom prawa rodzicielskie i umieszcza je w pieczy zastępczej. W takich sytuacjach, czyli w jakich? Zawsze, gdy dobro dziecka zostało zagrożone np. rodzice nadużywają kar cielesnych, stosują przemoc psychiczną, demoralizują je, nie dopilnowują realizacji obowiązku szkolnego przez dziecko, zaniedbują potrzeby dziecka, są uzależnieni lub przebywają w zakładzie karnym. W takich przypadkach sąd decyduje o pieczy zastępczej i powierza opiekę nad dzieckiem

Rodzina zastępcza na zawsze

Sąd umieszczając dziecko w rodzinie zastępczej wyjaśnia rodzicom naturalnym cel takiego działania i jego tymczasowość. Uświadamia im, że jeżeli dokonają zmian w swoim życiu, skorzystają z pomocy oferowanej przez instytucje wspierające, podejmą pracę ukierunkowaną na uzdrowienie środowiska rodzinnego – dziecko będzie mogło do nich powrócić. **To jeszcze nie jest pozbawienie rodziców praw rodzicielskich, które przekierowałoby dziecko do procesu adopcyjnego, czyli bez powrotu do rodziny, a tylko ograniczające ich prawa – umożliwiające powrót do rodziców.** Wymaga to ogromnej pracy zarówno po stronie rodziny biologicznej jak i zastępczej oraz instytucji wspomagających proces wychowawczy dziecka oraz usprawnia-

nych formach pieczy zastępczej. Dzieci starsze mogą być kierowane do placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Najpopularniejszą formą rodzinnej pieczy jest spokrewniona z dzieckiem rodzina zastępcza. To ponad 80% ogółu rodzin zastępczych w Krakowie. Najczęściej są to dziadkowie dziecka, którzy zastępują „niewydolnych wychowawczo” rodziców w opiece nad potomstwem. Kolejnymi typami rodzin zastępczych są rodziny niezawodowe – niespokrewnione z dzieckiem oraz zawodowe rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka. W przypadkach, gdy brakuje miejsc w rodzinach zastępczych lub potrzeby dziecka wymagają specjalistycznego wsparcia, dzieci znajdują dom w pieczy instytucjonalnej – placówkach opiekuńczo-wychowawczych, których standard opieki i wychowania na terenie Krakowa jest wysoki. To właśnie rodzin zawodowych i rodzinnych domów dziecka najbardziej brakuje. Dotyczy to nie tylko Krakowa – jest to problem ogólnopolski.

Z każdą zawodową rodziną zastępczą oraz prowadzącym rodzinny dom dziecka zawierana jest umowa na pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka. Z tytułu pełnienia tej funkcji przysługuje wynagrodzenie określone w umowie. Wysokość wynagrodzenia w Gminie Miejskiej Kraków znacząco przewyższa kwoty ustawowe oraz stawki ustalone przez inne miasta.

Rodziny zastępcze są wspierane przez pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, mogą uzyskać pomoc finansową, mają bezpłatny dostęp do grup wsparcia i szkoleń. Na zlecenie MOPS organizacja pozarządowa prowadzi dla dzieci i młodzieży z rodzin zastępczych różnorodne zajęcia takie jak pomoc w nauce, jazdę konną, naukę pływania, świetlicę weekendową, wycieczki.

Organizacją rodzinnej pieczy zastępczej w Krakowie zajmuje się Zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej. Pracownicy Zespołu na co dzień udzielają wsparcia rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka, prowadzą pracę z dziećmi, rodzicami biologicznymi, a także szkołą kolejnych kandydatów na rodziny zastępcze oraz prowadzących rodzinne domy dziecka.

Stworzyć dziecku rodzinny dom

Rodziny zastępcze oraz rodzinne domy dziecka zapewniają dziecku opiekę i wychowanie, traktują je w sposób sprzyjający poczuciu godności i wartości osobistej, zapewniają możliwość nauki, rozwój uzdolnień i zainteresowań, zaspokajają jego potrzeby emocjonalne, bytowe, rozwojowe, społeczne oraz religijne, umożliwiają

kontakt z rodzicami i innymi bliskimi osobami.

Bycie rodziną zastępczą również jej przynosi wiele korzyści. Dziecko otrzymuje od rodziny nowe życie, ale

rodzinnej Pieczy Zastępczej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, ul. Na Kozłowie 10, tel. 12 422 29 94, tel. dz@mops.krakow.pl.

Natomiast organizacje pragnące

też rodzice zastępczy odczuwają wartość tej relacji. Pani Ania – zawodowa rodzina zastępcza stwierdza: *Jasiu wniósł nową jakość w nasze życie, ogromną dawkę miłości i radości w domu. Zjednał i zbliżył mocno wokół siebie też szerszą rodzinę, otwierając w każdym najgłębsze pokłady dobra. Tyle aż dostaliśmy my, a patrząc na Jasia, jego rozwój, otwarcie i radość jesteśmy pewni, że jest mu z nami tak samo dobrze, jak nam z nim.*

Osoby odpowiedzialne, ciepłe, otwarte, wrażliwe i kochające dzieci mogą odnaleźć sens swojego życia i pokazać ile mają do zaoferowania in-

otworzyć placówkę opiekuńczo-wychowawczą typu rodzinnego zapraszamy do kontaktu z Działem Pomocy Dzieciom ul. Limanowskiego 13/5-6, tel. 12 616 53 36, tel. 12 616 53 32 dd@mops.krakow.pl.

★★★

Za podsumowanie niech posłużą słowa Pani Agnieszki – wieloletniej rodziny zastępczej, która tak definiuje rodzicielstwo zastępcze: *Przyjmując dziecko do rodziny zastępczej daje się mu nowe życie. To piękne ofiarować taki dar. To wspaniale podzielić się z*

rodzinie zastępczej lub kieruje je do placówki opiekuńczo-wychowawczej.

Głównym zadaniem pieczy zastępczej jest stworzenie dziecku bezpiecznego środowiska wychowawczego. Rodziny zastępcze, obok codziennej opieki nad dzieckiem, podejmują działania zmierzające do odbudowy więzi pomiędzy dzieckiem a rodzicem biologicznym – usprawniające kompetencje rodziców, organizują spotkania z najbliższymi, pozwalają mu z ufnością patrzeć w przyszłość, korzystać z oferty danej w teraźniejszości i bezbolesnego cofania się w przeszłość. *Uważam, że rodzina zastępcza powinna być wyrozumiała, troskliwa, cierpliwa ale również powinna umieć decydować w imieniu dziecka i stawiać mu granice. Powinna też słuchać uważnie swojego podopiecznego – twierdzi Mateusz, pełnoletni już wychowanek rodziny zastępczej.*

jących funkcjonowanie rodziny. Praca ta przynosi wiele korzyści, gdyż jak mówi Mateusz – *rodzina zastępcza pomogła mi zmienić się, dzięki czemu lepiej nam się wszystkim razem żyje. Nauczyli mnie jak samemu sobie radzić. Nauczyli mnie odpowiedzialności oraz jak się zachowywać w dorosłym życiu. A to dla mnie jest najcenniejsze.*

Pieczka zastępcza na mapie Krakowa

W przypadku decyzji sądu o umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej Gmina Miejska Kraków ma za zadanie zapewnić mu opiekę i wychowanie w warunkach jak najbardziej zbliżonych do warunków rodzinnych mając na uwadze dobro dziecka i jego potrzeby. Ustawodawca założył, że w przypadku dzieci do 10 roku życia, winny one być umieszczane w rodzin-

nym. Wszystkich zainteresowanych taką formą pracy, która może uczynić lepszym życie dziecka zapraszamy do kontaktu z Zespołem do spraw Ro-

małym odrzuconym dzieckiem swoim domem, kochającą rodziną, swoim sercem i widzieć jego uśmiech każdego dnia.

Nowa Huta

miejsce dobre do życia

